

**TEKS UCAPAN
BAJET NEGERI PERLIS 2020**

**YAB DATO' SERI AZLAN BIN MAN
MENTERI BESAR PERLIS**

**KETIKA MEMBENTANG
ENAKMEN PERBEKALAN TAHUN 2020
DI
DEWAN UNDANGAN NEGERI PERLIS**

SELASA, 10 DISEMBER 2019

**“MENJANA KEMAKMURAN,
MEMBINA KESEJAHTERAAN”**

Bismillahirrahmanirrahim

Assalamualaikum warahmatullahiwabarakatuh

Salam Perlis dan Salam Sejahtera,

“Raja Berdaulat, Rakyat Berilmu, Negeri Sejahtera, Perlis Maju”

Selawat dan salam ke atas Rasul Junjungan Nabi Muhammad S.A.W., ahli keluarga dan para sahabat Baginda.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

Saya mohon izin untuk membawa usul seperti berikut:

Mengusulkan bahawa Rang Undang-Undang yang dinamakan **“Suatu Enakmen Bagi Menggunakan Sejumlah Wang Daripada Kumpulan Wang Disatukan Untuk Perkhidmatan Bagi Tahun 2020 dan Bagi Memperuntukkan Wang Itu Untuk Perkhidmatan Bagi Tahun Itu”** dibacakan bagi kali kedua.

MUKADIMAH

Yang Berhormat Dato' Speaker,

1. Alhamdulillah, segala puji dan syukur ke hadrat Allah Subhanahu Wataala di atas limpah rezeki dan peluang yang

dikurniakan kepada kita untuk bersama-sama meneruskan agenda pembangunan negeri. Inilah amanah yang kita pikul bersama. Inilah amanah telah kita minta dari rakyat. Inilah mandat yang telah kita tagih dari rakyat. Rakyat telah berikan apa yang kita tagihkan.

2. Dengan izin Allah jua dapat kita berhimpun sekali lagi di Mesyuarat Ketiga, Penggal Persidangan Kedua Dewan Undangan Negeri Perlis Yang Keempat Belas pada pagi ini. Dengan limpah izin Allah jua, saya, mewakili Kerajaan Negeri, akan membentangkan Bajet 2020 Negeri Perlis.

3. Dewan yang mulia ini merafak sembah dan menjunjung setinggi-tinggi kasih Kebawah Duli Yang Maha Mulia Raja Perlis, Tuanku Syed Sirajuddin Ibni Almarhum Tuanku Syed Putra Jamalullail, atas kepercayaan baginda kepada barisan kepimpinan negeri untuk melaksanakan amanah dan mandat yang telah diberikan oleh rakyat dalam meneraju, mengurus, mentadbir dan membawa agenda pembangunan untuk memajukan negeri Perlis. In-sya-Allah pentadbiran ini akan melaksanakan tanggungjawab ini sebaik-baik yang kami termampu.

4. Saya ingin menegaskan dan mengulangi bahawa semua anggota pentadbiran dan seluruh perkhidmatan awam di

bawah Kerajaan Negeri akan terus melipatgandakan usaha dengan gigih, bekerja kuat dengan penuh komited agar setiap program pembangunan fizikal dan rohani di negeri ini dapat dilaksanakan dengan sempurna, dan impak positifnya dapat dirasakan dan dinikmati oleh segenap lapisan rakyat.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

5. Sembilan belas bulan sudah pun berlalu sejak Pilihanraya Umum ke 14 yang lalu. Semakin kita berusaha membuka dan merebut peluang dan ruang untuk bergerak ke hadapan, semakin besar cabaran yang terpaksa kita hadapi. Peluang yang ada akan direbut. Ruang akan dibuka seluas-luasnya. Cabaran serta rintangan akan diatasi. Ini semua akan dicapai jika kita semua mempunyai tekad yang sama. Jika kita semua berpadu dengan membelakangkan fahaman ideologi politik sempit. Jika kita saling bekerjasama rapat dan membantu antara satu sama lain. Jika kita meletakkan kepentingan rakyat di hadapan berbanding kepentingan peribadi.

6. Kerana itu, wajarlah kita terus rapatkan saf tanpa mengira latar belakang dan pegangan ideologi politik, bersama berganding bahu untuk membawa satu bentuk pembangunan yang benar-benar boleh meningkatkan taraf sosio-ekonomi dan rohani serta kemaslahatan rakyat negeri Perlis.

7. Segenap lapisan, asalkan kita bergelar rakyat, sama ada berjawatan atau tidak, perlu beriltizam, bersatu hati, berpadu tenaga dalam menghadapi dan menangani segala rintangan. Jangan pula ada tangan-tangan tersembunyi dengan agenda tersendiri demi kepentingan peribadi atau politik sempit.

8. Surah Al-Ankabut Ayat 2-3, Allah berfirman;

أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا ءَامَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ﴿٢﴾

وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۗ فَلْيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلْيَعْلَمَنَّ الْكٰذِبِينَ ﴿٣﴾

Ertinya: Patutkah manusia menyangka bahawa mereka akan dibiarkan dengan hanya berkata: “Kami beriman”, sedang mereka tidak diuji dengan sesuatu cubaan? Dan demi sesungguhnya! Kami telah menguji orang-orang yang terdahulu daripada mereka, maka (dengan ujian yang demikian), nyata apa yang diketahui Allah tentang orang-orang yang sebenar-sebenarnya beriman, dan nyata pula apa yang diketahui-Nya tentang orang-orang yang berdusta.

Mengambil iktibar dari ayat ini: cabaran, ujian dan dugaan adalah untuk menjadikan kita manusia yang lebih tabah dan yakin dengan pertolongan Allah S.W.T. Segala dugaan yang

datang perlu kita hadapi dengan matang. Kita tidak perlu mudah melatah. Kita perlu jujur jika kebajikan untuk semua menjadi niat utama.

Dalam Surah Al-Balad (90), Ayat 4, Allah berfirman;
(Laqod kholaq nal insanafi kabad)

Ertinya: Sesungguhnya Kami telah menciptakan manusia berada di dalam susah payah.

Ayat-ayat ini Allah dengan jelas memberitahu kita bahawa tiada manusia yang tidak akan ditimpa kesusahan. Bagaimana pun kesusahan dan bebanan yang diuji itu adalah di dalam ruang kemampuan manusia untuk mengatasinya. Kerana itulah Allah telah menjadikan manusia sebaik-baik kejadian.

Dalam Surah Al-Baqarah (Surah 2), Ayat 286;
(La yukalli fullahu nafsan illa wus'aha)

Ertinya: Allah tidak membebankan seseorang melainkan sesuai dengan kemampuannya.

Dalam konteks dan situasi yang Kerajaan Negeri hadapi, ianya amat bertepatan dengan firman Allah di dalam ayat-ayat yang telah disebutkan tadi.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

9. Dalam usaha memacu pembangunan negara, jelas terdapat perubahan dasar dan perbezaan pendekatan monetari di peringkat Kerajaan Persekutuan. Perubahan dasar dan perbezaan pendekatan ini, di dalam situasi tertentu dilihat tidak mudah untuk ditangani dan boleh menimbulkan kesulitan di peringkat negeri. Walau bagaimanapun, ianya tidak merencatkan hubungan kerjasama baik di antara Kerajaan Negeri dan Kerajaan Persekutuan.

10. Kerajaan Negeri mengalu-alukan hasrat Kerajaan Persekutuan yang komited untuk merealisasikan Wawasan Kemakmuran Bersama (*Shared Prosperity*) dalam mengurangkan jurang perbezaan wilayah dan negeri di Malaysia. Bagi negeri Perlis, 4 Aktiviti Utama Pertumbuhan Ekonomi (*Key Economic Growth Activities*) yang telah dicadangkan iaitu 'Ekonomi Sempadan dan Logistik', 'Eko-pelancongan', 'Pertanian Bernilai Tinggi' serta 'Tenaga Boleh Baharu' adalah selaras dengan agenda pembangunan negeri.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

PRESTASI EKONOMI NEGARA

11. Keadaan ekonomi dunia secara umumnya berada dalam situasi yang mencabar. Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF) telah mengurangkan unjuran pertumbuhan global 2019 kepada 3 peratus, menurun 0.2 peratus berbanding jangkaan sebelumnya. Laporan Ekonomi Suku Ketiga 2019 Bank Negara Malaysia mendapati ekonomi global berkembang dengan kadar sederhana dan prestasi eksport negara serantau semakin lemah dalam keadaan permintaan luaran yang lebih lembab. Sementara itu, volatiliti pasaran kewangan meningkat disebabkan oleh perkembangan perdagangan, geopolitik dan pasaran terutamanya ketegangan perdagangan antara Amerika Syarikat dan Republik Rakyat China.

12. Secara langsung atau tidak langsung, dan ditambah pula dengan situasi politik yang tidak menentu, ia memberi kesan ke atas iklim ekonomi negara. Ekonomi Malaysia mencatatkan pertumbuhan Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) yang menurun pada kadar 4.4 peratus pada suku ketiga tahun 2019 berbanding 4.9 peratus pada suku tahun sebelumnya. Penurunan ini berlaku ekoran pertumbuhan sektor utama yang lebih rendah serta penurunan aktiviti perlombongan dan

pembinaan. Menurut laporan ekonomi Bank Negara, ekonomi Malaysia tumbuh 4.6 peratus bagi tempoh 9 bulan pertama tahun ini dan dijangka kekal pada tahun 2020.

13. Ketidaktentuan politik dan kesamaran hala tuju ekonomi mempunyai kesan langsung kepada keyakinan pelabur ke atas Malaysia. Keyakinan pelabur jelas semakin menurun. Kerana itulah FBMKLCI merosot dengan serius, iaitu 5.3 peratus pada akhir September berbanding Jun 2019. Malah prestasi Bursa Saham Malaysia juga direkodkan sebagai yang terburuk di rantau ini dan di peringkat global.

14. Tiada tanda-tanda positif kemasukan pelaburan dari luar negara (FDI) ke Malaysia. Manakala pelabur-pelabur luar di Bursa Saham Malaysia terus-menerus menarik keluar pelaburan mereka. Situasi ini memberi tekanan berterusan ke atas kemerosotan nilai ringgit di pasaran kewangan antarabangsa. Kerana itulah nilai ringgit menyusut 1.1 peratus berbanding dolar Amerika Syarikat, walaupun penyusutan ini dilihat sejajar dengan penyusutan kebanyakan mata wang serantau seperti Singapura, Indonesia dan Filipina.

15. Malah lebih malang lagi apabila Malaysia, seperti yang dilaporkan oleh Gabenor Bank Negara baru-baru ini, telah kehilangan 62 billion ringgit di pasaran wang antarabangsa hanya dalam tempoh dua bulan sahaja. Ini bukanlah satu berita

yang menggembirakan buat negara dan rakyat. Ia menimbulkan persoalan bagaimana kewangan negara ditadbiruruskan hingga menyebabkan kehilangan yang begitu besar di pasaran kewangan antarabangsa.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

PRESTASI EKONOMI NEGERI PERLIS

16. Kita bersyukur kerana ekonomi Perlis terus berkembang walaupun wujud tekanan menurun ke atas ekonomi negara keseluruhannya. Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK) negeri Perlis meningkat dari 5.70 bilion ringgit pada tahun 2017 kepada 5.90 bilion ringgit pada tahun 2018. Kadar pertumbuhan ekonomi negeri Perlis, secara relatifnya, berada ditahap yang memuaskan. Berdasarkan KDNK pada tahun 2018, negeri Perlis mencatatkan pertumbuhan sebanyak 3.3 peratus berbanding 2.2 peratus pada tahun 2017.

17. Secara keseluruhannya, ekonomi Perlis pada 2018 masih lagi diterajui oleh sektor perkhidmatan, menyumbang sebanyak 65.9 peratus bernilai 3.90 bilion ringgit. Ini diikuti oleh sektor pertanian yang menyumbang 21.5 peratus bernilai 1.30 bilion ringgit. Sektor pembuatan menyumbang 7.9 peratus (0.50 bilion ringgit). Manakala 2.5 peratus disumbang oleh sektor

pembinaan (0.10 bilion ringgit). Sebanyak 0.6 peratus (32.80 juta ringgit) pula disumbang oleh sektor perlombongan dan pengkuarian.

18. KDNK per kapita bagi Perlis juga telah meningkat daripada 23.60 ribu ringgit tahun 2017 kepada 24.40 ribu ringgit pada tahun 2018. Bagi perbelanjaan isi rumah bulanan di Perlis, secara purata telah meningkat daripada 2.58 ribu ringgit pada 2014 kepada 3.10 ribu ringgit pada 2016, iaitu dengan kadar pertumbuhan 9.0 peratus setahun.

19. Secara umumnya, negeri Perlis mempunyai bilangan miskin tegar terendah iaitu seramai tiga (3) ketua isi rumah mengikut data dalam e-Kasih. Kerajaan Negeri berusaha agar miskin tegar ini dapat segera disifarkan.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

PERUNTUKAN BAJET 2020

20. Kerajaan Negeri komited untuk membawa kemajuan dan meningkatkan taraf kehidupan rakyat di negeri ini seiring dengan peningkatan ekonomi negeri. Justeru, Bajet 2020 telah dirangka secara komprehensif bagi memastikan kedua-dua

misi ini dapat dicapai bersama dan semua pihak mendapat manfaat daripada bajet yang disediakan.

21. Selaras dengan pendekatan ini, tema bajet tahun 2020 yang telah dipilih adalah “**Menjana Kemakmuran, Membina Kesejahteraan**”. Bajet 2020 ini akan memberi penekanan kepada dua (2) fokus utama Kerajaan Negeri iaitu:

Fokus Pertama: Menjana Pembangunan Ekonomi Mapan; dan

Fokus Kedua: Meningkatkan Kualiti Hidup Rakyat

22. Bajet 2020 Negeri Perlis memperuntukkan sejumlah **253.97 juta ringgit** untuk perbelanjaan mengurus dan pembangunan. Daripada jumlah ini sebanyak **170.45 juta ringgit** atau 67.1 peratus disediakan di bawah peruntukan mengurus dan **83.52 juta ringgit** atau 32.9 peratus di bawah pembangunan.

PERBELANJAAN MENGURUS

23. Bagi peruntukan mengurus 2020, **54.42 juta ringgit** disediakan untuk bayaran Emolumen kepada kakitangan awam, **74.82 juta ringgit** disediakan bagi menampung

perbelanjaan Perkhidmatan dan Bekalan, **37.04 juta ringgit** pula disediakan di bawah Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap dan sebanyak **4.17 juta ringgit** disediakan untuk Aset serta Lain-lain Perbelanjaan.

24. Secara keseluruhannya, Bajet Mengurus pada tahun 2020 menguncup sebanyak 1.4 peratus berbanding tahun 2019.

PERUNTUKAN PEMBANGUNAN

25. Bagi peruntukan pembangunan, sejumlah **83.52 juta ringgit** disediakan dari keseluruhan peruntukan Bajet 2020. Daripada jumlah tersebut, sebanyak **50.00 juta ringgit** adalah pembiayaan dari pinjaman Kerajaan Persekutuan bagi pembinaan Kompleks Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri dan pembinaan Istana Raja Muda Perlis.

26. Di samping itu, Kerajaan Negeri menghargai keputusan Mesyuarat Majlis Kewangan Negara yang menaikkan peruntukan di bawah **Pemberian Berdasarkan Tahap Pembangunan Ekonomi, Infrastruktur Dan Kesejahteraan Hidup (TAHAP)** daripada 23.30 juta ringgit yang diterima sebelum ini kepada **28.23 juta ringgit** mulai tahun 2019.

27. Pengagihan peruntukan pembangunan bagi tahun 2020 disediakan melalui enam (6) Agensi Pelaksana utama bagi tujuan memenuhi keperluan pembangunan semua sektor. Pengagihan peruntukan kepada enam (6) agensi berkenaan adalah seperti berikut:

- i) Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri – **16.10 juta ringgit;**
- ii) Jabatan Kerja Raya – **55.45 juta ringgit;**
- iii) Jabatan Pertanian – **3.51 juta ringgit;**
- iv) Jabatan Perkhidmatan Veterinar – **0.51 juta ringgit;**
- v) Jabatan Pengairan dan Saliran – **7.45 juta ringgit;**
dan
- vi) Jabatan Perhutanan – **0.50 juta ringgit.**

Yang Berhormat Dato' Speaker,

HASIL

28. Bagi tahun 2020 Kerajaan Negeri Perlis menganggarkan kutipan hasil berjumlah **106.30 juta ringgit**. Komponen anggaran hasil utama adalah seperti berikut:

- i) Hasil Cukai – **20.25 juta ringgit;**
- ii) Hasil Bukan Cukai – **21.55 juta ringgit;** dan

iii) Terimaan Bukan Hasil –**64.50 juta ringgit.**

29. Hasil negeri dijangka meningkat sebanyak 3.22 juta ringgit berbanding tahun 2019. Dengan anggaran ini, Kerajaan Negeri dijangka akan dapat mengurangkan lagi secara beransur-ansur bajet defisit kepada **64.15 juta ringgit** pada tahun 2020 berbanding **69.80 juta ringgit** pada tahun 2019, iaitu pengurangan sebanyak **8 peratus.**

30. Kerajaan Negeri sentiasa mengambil pendekatan proaktif bagi meningkatkan kutipan hasil negeri dengan mengenal pasti sumber hasil baharu dan menambah baik kaedah pungutan hasil sedia ada. Untuk makluman dewan yang mulia ini, sehingga Disember tahun 2019, data kutipan hasil cukai menunjukkan peningkatan sebanyak 9.2 peratus iaitu 20.35 juta ringgit berbanding 18.63 juta ringgit pada tahun 2018. Kutipan ini merupakan **rekod kutipan yang tertinggi sepanjang tempoh 20 tahun.**

31. Peningkatan hasil kutipan membuktikan pendekatan *touch point* yang dilaksanakan seperti program turun padang, aktiviti penghantaran bil dan notis sama ada melalui kaedah fizikal atau maya (*MySMS*) serta program penggalakan bayaran cukai tanah yang dilaksanakan, telah memberi impak yang ketara.

32. Justeru semua program peningkatan hasil yang telah dirancang pada tahun 2019 akan diteruskan dan ditingkatkan momentumnya. Beberapa penambahbaikan program sedia ada yang boleh meningkatkan hasil seperti berikut akan dilaksanakan:

- i) **Program pemutihan bagi pelanggaran syarat tanah** - diskaun sebanyak 50 peratus ke atas denda berbanding diskaun 65 peratus pada tahun 2019.
- ii) **Program galakan bayaran awal cukai tanah** - pemberian rebat cukai sebanyak 8 peratus bagi tanah kategori pertanian; 5 peratus bagi tanah kategori kediaman/bangunan dan 3 peratus bagi kategori industri.
- iii) **Denda lewat bayar cukai tanah** – kadar denda dinaikkan dari 8 peratus ke 10 peratus berdasarkan cukai semasa.
- iv) **Program peka cukai tanah** – meningkatkan kesedaran orang ramai berkenaan kewajipan membayar cukai tanah melalui aktiviti program turun padang.

- v) **Penjadualan semula bayaran sewa Rancangan Perumahan Awam (RPA)** - inisiatif ini telah memberikan hasil sebanyak 400 ribu ringgit kepada Kerajaan Negeri melalui penjadualan semula bayaran sewa. Bagi menggalakkan penyewa membuat bayaran tunggakan, Kerajaan Negeri akan memberikan diskaun 20% atas denda lewat bayar bagi tahun 2020.
- vi) **Kepelbagaian hasil daripada pokok jati** - pengusahasaan pokok Jati yang dikendalikan oleh Jabatan Perhutanan Negeri Perlis melibatkan dua (2) kategori kawasan iaitu pokok jalan dan ladang jati dalam Hutan Simpanan Kekal (HSK). Kerajaan Negeri telah berjaya mengutip sebanyak 243 ribu ringgit daripada hasil pokok jalan yang telah dilaksanakan pada tahun 2019.

Bagi ladang jati, ia merupakan hasil baharu yang akan diusahakan bersama Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri Perlis (PKENPs) seluas 10 hektar secara konsesi selama 15 tahun. Anggaran hasil adalah sekitar 900 ribu ringgit setahun tertakluk kepada saiz balak dalam blok yang diusahakan.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

FOKUS PERTAMA: PEMBANGUNAN EKONOMI MAPAN

MEMPERKUKUHKAN NILAI PELABURAN SWASTA

33. Bagi tahun 2018, KDNK Perlis dalam sektor perkhidmatan telah menyumbang sebanyak 3.90 billion ringgit manakala sektor pembuatan bernilai 0.50 billion ringgit daripada keseluruhan KDNK iaitu 5.90 billion ringgit. Pertumbuhan ekonomi yang agak sederhana di tahun 2018 pada kadar 3.3 peratus dijangka merekodkan perkembangan yang lebih positif di tahun 2019 dan 2020 dengan bermulanya pelaksanaan kerja fizikal projek-projek mega yang telah dirancang.

34. Sektor swasta akan kekal sebagai pemacu utama pertumbuhan ekonomi negeri Perlis. Fokus Kerajaan Negeri pada masa ini adalah kepada pelaksanaannya dan memudahkan cara segala rancangan pelaburan. Satu mekanisme pemantauan di peringkat negeri telah ditubuhkan yang dinamakan Jawatankuasa Pemantauan Pelaburan Negeri Perlis. Jawatankuasa ini dipengerusikan oleh Menteri Besar dan diadakan setiap dua (2) minggu sekali.

35. Melalui mesyuarat ini, sebarang kerenah birokrasi dikurangkan dan penyelarasan inter-agensi dibuat agar perjalanan projek tidak terganggu. Amalan ini akan diteruskan pada tahun 2020 sehingga semua projek dilaksanakan seperti yang dirancang.

36. Sehingga kini, 21 projek sedang dipantau secara rapi dan dekat di mana 17 projek adalah di peringkat perancangan manakala 4 projek di peringkat pelaksanaan.

Kawasan Perindustrian Lembah Chuping (CVIA)

37. Bagi pembangunan di CVIA, fasa pertama yang melibatkan pembinaan Pusat Perniagaan Bersepadu (IBC) secara fizikal telah siap sepenuhnya pada November 2019. Dengan terbinanya IBC, Kerajaan Negeri yakin ia akan memainkan peranan penting sebagai pusat khidmat atau *one stop centre* bagi pelaburan dan penyelidikan di CVIA.

38. Sehingga kini, terdapat enam (6) syarikat telah menyatakan hasrat untuk melabur di CVIA dengan anggaran pelaburan sebanyak **866.53 juta ringgit** dalam bidang seperti tenaga boleh diperbaharui, pembuatan hijau dan industri halal.

39. Pelaburan ini dijangka mewujudkan lebih 5,000 peluang pekerjaan baharu di negeri ini. Pihak Berkuasa Pelaksanaan

Koridor Utara (NCIA) menyasarkan pelaburan pertama di CVIA ini dapat direalisasikan dalam pertengahan tahun 2020.

Perlis *Inland Port* (PIP)

40. Nilai keseluruhan pelaburan bagi PIP adalah **1.80 bilion ringgit** yang meliputi tiga (3) komponen fasa pembangunan. Kerajaan Negeri dengan kerjasama pelabur swasta sedang dalam proses untuk memuktamadkan pelan induk PIP dengan memfokuskan kepada tiga (3) aktiviti iaitu *consolidation and distribution centre*, pusat jaringan logistik tempatan dan antarabangsa serta aktiviti pergudangan.

Projek Koridor Maritim Perlis (PMC)

41. Bagi pembangunan PMC, Kerajaan Negeri secara dasarnya telah pun meluluskan permohonan pemilikan tanah seluas 203 ekar untuk dibangunkan melalui tiga (3) fasa dengan anggaran nilai pelaburan sebanyak **1.80 bilion ringgit**. Projek ini dijangka dapat mewujudkan 5,000 peluang pekerjaan baharu dan seterusnya menjadi pemangkin kepada peningkatan ekonomi negeri ini. Komponen pembangunan Fasa 1 projek ini merangkumi terminal kargo dan kapal persiaran, pusat penyelenggaraan dan pembaikan kapal serta zon bebas cukai. Projek sedang dalam proses mendapatkan

kelulusan *Environmental Impact Assessment* (EIA) dan kerja fizikal dijangka akan bermula pada Julai 2020.

Kilang Pembuatan Komponen Peluru

42. Sektor pembuatan di negeri Perlis akan terus berkembang dan divariasikan apabila terbinanya Kilang Pembuatan Komponen Peluru di Taman Teknologi Pauh Putra dengan keluasan tanah sebanyak 9.67 ekar. Projek ini telah mendapat kelulusan Kementerian Dalam Negeri dan kelulusan kebenaran merancang bersyarat telah diperolehi daripada Majlis Perbandaran Kangar (MPK). Nilai pelaburan bagi projek usahasama syarikat tempatan dan syarikat swasta asing dianggarkan berjumlah **112.00 juta ringgit**.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

Pembangunan Komersial

43. Selain daripada sektor perkilangan, Kerajaan Negeri sentiasa mengalu-alukan penyertaan syarikat swasta melalui pelaburan di dalam bidang komersial. Ini dapat dilihat melalui projek-projek komersial yang sedang berjalan iaitu:

i) Pembangunan Bercampur Padang Besar

Bagi memenuhi permintaan pelancong yang berkunjung ke Padang Besar, satu kompleks perniagaan yang dilengkapi dengan kemudahan awam dan juga sebuah hotel bertaraf tiga (3) bintang dengan nilai pelaburan **30.30 juta ringgit** di atas tapak dianggarkan berkeluasan 9.85 ekar dan dijadualkan dibina pada awal tahun 2020.

ii) Pembangunan semula Pasar Padang Besar

bernilai **5.83 juta ringgit** di atas tapak seluas 0.57 ekar oleh PKENPs bagi menyediakan prasarana perniagaan yang lebih selesa dan moden. Blok perniagaan dua (2) tingkat dengan 83 unit gerai, 50 unit kiosk serta 17 buah gerai medan selera dijangka siap pada Februari 2021. Pada masa ini, pembinaan telah mencapai 20 peratus.

iii) Sebuah pusat komersial berkonsep kontena

dikenali sebagai *Northern Box Arena* akan dibina di Bulatan Sena Indah dengan usahasama PKENPs dan pelaburan swasta. Komponen projek terdiri daripada kafe, kedai makan, kedai serbaneka dan dataran terbuka dengan penggunaan kira-kira 56

buah kontena. Pembinaan dijangka bermula pada April 2020 dan dijangka siap Disember 2020;

- iv) **K-Parc Shopping Mall** dengan nilai anggaran kasar pelaburan sebanyak **102 juta ringgit**. Projek ini juga merupakan usahasama PKENPs dengan syarikat swasta dan dijangka siap pada Mei 2020. Antara yang bakal mengisi ruang komersial ini adalah Pasaraya Mydin dan bank-bank komersial; dan
- v) **Industri pemprosesan produk kayu jati** oleh PKENPs bersama syarikat swasta. Pada masa ini, jentera-jentera memproses kayu jati telah pun dibawa masuk ke tapak perindustrian berat di Sungai Batu Pahat, Perlis. Pengeluaran produk berasaskan kayu jati dijangka akan bermula pada April 2020.

Agro Business

44. Kerajaan Negeri juga turut memberi penekanan kepada perkembangan *Agro Business* di Perlis dengan mempertimbangkan pelaksanaan projek-projek swasta seperti berikut:

- i) **Projek Tenusu** – Projek ini diusahakan dengan nilai pelaburan **209 juta ringgit** di atas tapak seluas 4,453 hektar dan kini dalam proses pemilikan tanah;

- ii) **Projek Ternakan Ruminan** – Projek berkeluasan 69.12 ekar ini akan dibangunkan dengan nilai pelaburan berjumlah **3.40 juta ringgit**; dan

- iii) **Projek Tanaman Nanas** – Diusahakan atas tanah berkeluasan 250 ekar, projek ini dijangka membuka peluang pekerjaan kepada 50 orang. Projek ini juga bakal menjadikan Perlis sebagai hub pengeluaran nanas terbesar di Malaysia.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

PELABURAN KERAJAAN

45. Kerajaan Negeri amat prihatin terhadap keperluan untuk menyempurnakan infrastruktur yang kondusif kepada persekitaran pelaburan di negeri Perlis dan amat menghargai peruntukan pembangunan yang telah diluluskan oleh Kerajaan Persekutuan di bawah Rolling Plan ke-4 (RP4). Alhamdulillah, sebanyak 95 projek telah diluluskan iaitu 84 daripadanya adalah projek sambungan dan 11 adalah projek baharu. Antara

projek pembangunan RP4 yang telah diluluskan adalah seperti berikut:

- i) Pembangunan infrastruktur CVIA – **50 juta ringgit;**
- ii) Projek menaik taraf sekolah-sekolah di negeri Perlis – **17.1 juta ringgit;**
- iii) Kangar Sentral – **10 juta ringgit;**
- iv) Pembinaan Klinik Kesihatan (Jenis 3) Dengan Kuarters (2F Dan 2G) Padang Besar – **8 juta ringgit;**
- v) Pembinaan Pusat Islam UNIMAP – **4.65 juta ringgit;**
- vi) Pembinaan Pusat Kesihatan UNIMAP – **4 juta ringgit;** dan
- vii) Naik taraf infrastruktur Kawasan Perindustrian Pauh Putra – **2.66 juta ringgit.**

46. Di samping projek pembangunan di bawah RP4, Kerajaan Negeri juga memberi perhatian kepada keperluan mewujudkan ruang niaga yang lebih selesa dan bersih. Bagi menambah baik keadaan tersebut, Kerajaan Negeri menyediakan peruntukan

sebanyak **1.40 juta ringgit** bagi pembinaan gerai makanan berkonsep kontena di perkarangan Kompleks Makanan Laut Kuala Perlis (KOMALAUT). Projek ini akan dilaksanakan secara berfasa dan dijangka siap sepenuhnya pada pertengahan tahun 2020.

47. Kerajaan Negeri turut menerima peruntukan **2.90 juta ringgit** di bawah Kementerian Hal Ehwal Ekonomi (MEA) untuk menaik taraf bangunan konkos di Kuala Perlis agar lebih selesa dan memenuhi keperluan para pengunjung. Antara fasiliti yang akan disediakan adalah surau, tandas, ruang niaga yang lebih banyak untuk jualan produk Perlis, ruang kafe berhawa dingin, dan kerusi yang secukupnya di ruangan menunggu. Projek ini adalah kesinambungan daripada kerja-kerja naik taraf yang dilaksanakan oleh Kerajaan Negeri pada tahun ini berjumlah 455 ribu ringgit meliputi pembinaan laluan berbumbung ke jeti dan menyelesaikan masalah bumbung bocor.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

INDUSTRI PELANCONGAN PERLIS

48. Kerajaan Negeri melihat sektor pelancongan berpotensi sebagai salah satu penyumbang kepada peningkatan berterusan ekonomi negeri Perlis. Sehubungan dengan itu,

saya mengumumkan Tahun 2021 sebagai Tahun Melawat Perlis (TMP 2021). Semoga TMP 2021 akan dapat memeriahkan sektor pelancongan, khususnya di negeri Perlis.

49. Kerjasama dengan pelbagai agensi akan diteruskan antaranya melibatkan Kementerian Pelancongan Seni dan Budaya Malaysia (MOTAC), *Tourism Board*, Malaysia Productivity Corporation (MPC) dan lain-lain. Selain itu, usaha kolaborasi pelancongan juga akan dirundingi dengan pihak-pihak swasta dan *Government Linked Company* (GLC) seperti AirAsia Berhad, Malaysia Airlines Berhad, Keretapi Tanah Melayu Berhad dan sebagainya. Di samping itu, intipati kerjasama pelancongan seperti yang dihasratkan di bawah *platform* Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle (IMT-GT) juga sedang diperhalusi untuk menjayakan agenda pelancongan yang berteraskan kepada *Regional Package Tourism* di antara *Northern Region* Malaysia, Selatan Thailand dan Sumatera Indonesia.

50. Perkara ini baharu dikongsikan hasratnya melalui beberapa lawatan rasmi yang telah dibuat oleh Kerajaan Negeri dengan pihak Gabenor Satun dan Songkhla serta Gabenor Riau baru-baru ini. Kaedah pelaksanaan akan diperhalusi dengan melibatkan pemain-pemain industri pelancongan ketiga-tiga wilayah yang terbabit. Ini merupakan

satu inisiatif yang baik dan cuba diketengahkan oleh Kerajaan Negeri.

51. Bagi merealisasikan TMP 2021, satu Jawatankuasa Penggerak TMP 2021 akan diwujudkan dan disertai oleh agensi-agensi kerajaan, swasta, universiti, Badan Berkanun Kerajaan (NGO), pihak media dan lain-lain yang berkaitan supaya satu pelan tindakan bersepadu dapat dilaksanakan secara kolaborasi semua pihak berkepentingan.

52. Sebagai persediaan, Kerajaan Negeri menyediakan peruntukan berjumlah **4.17 juta ringgit** bagi memberi fokus kepada penambahbaikan kemudahan pelancongan dan mempelbagaikan produk eko-pelancongan yang mampu menarik perhatian pelancong domestik dan antarabangsa.

53. *Sport tourism* merupakan salah satu strategi negeri Perlis untuk menarik pelancong ke negeri ini dan peruntukan sejumlah **1.48 juta ringgit** disediakan bagi tahun 2020.

54. Antara tarikan utama *sport tourism* negeri Perlis adalah seperti berikut:

- i) **Perlis Marathon 2020** – diadakan bagi kali yang ke-6 dengan anggaran penyertaan sebanyak 13 ribu

peserta. Kategori baharu akan turut diperkenalkan iaitu 21KM ASEAN yang menyasarkan pelari-pelari dari rantau Asia Tenggara seperti Thailand, Brunei, Singapura dan Indonesia bagi menarik lebih ramai penyertaan.

- ii) ***World Cup Woodball Championship (WCWC)*** – akan disertai oleh pelbagai pasukan daripada 20 buah negara dengan jumlah peserta seramai 3,000 orang.
- iii) **Pesta Angin Timur** – acara pertandingan sukan rakyat dan tradisional yang sentiasa dinanti-nantikan oleh rakyat negeri Perlis dan mendapat sokongan dari MOTAC.
- iv) **Pesta Air Kuala Perlis** – merupakan satu program yang unik dan menjadi tarikan utama dalam pelancongan kebudayaan setempat. Antara aktiviti yang diadakan adalah pertandingan lumba perahu serta acara sukan air tradisional.
- v) **Kejohanan Tenis Remaja Antarabangsa Tuanku Syed Putra** – kejohanan ini adalah acara tahunan yang diadakan bagi mengetengahkan pemain tenis

remaja ke peringkat dunia. Ianya bakal memasuki edisi yang ke 40 dan disertai oleh 12 buah negara.

vi) Kejuaraan Petronas AAM Cub Prix – merupakan kejohanan lumba motosikal terbesar di Malaysia. Kejuaraan ini meletakkan Perlis sebagai tuan rumah bagi pusingan ke 7 pada musim 2019 serta menjadi antara lokasi utama di dalam kalendar tahunan Cub Prix pada masa hadapan.

vii) Celcom Axiata Malaysia International Challenge – penganjuran kejohanan badminton peringkat antarabangsa yang dikendalikan oleh Persatuan Badminton Perlis dan Majlis Sukan Negeri (MSN) Perlis. Kejohanan ini mendapat sokongan penuh Kerajaan Negeri melalui penyediaan insentif kemudahan tempat.

55. Kerajaan Negeri bersedia untuk bekerjasama dengan mana-mana NGO atau persatuan yang memilih Perlis sebagai lokasi penganjuran program terutamanya dalam memperkenalkan *event* baharu bagi memenuhi kumpulan generasi muda.

56. Selain itu, sebanyak **2.04 juta ringgit** disediakan bagi pembangunan produk-produk pelancongan baharu dan menambah baik produk pelancongan sedia ada. Antara tarikan baharu pelancongan yang akan diperkenalkan mulai tahun hadapan adalah seperti ***Climbing Park di Bukit Keteri, Perlis Extreme Park di Bukit Lagi, Perlis Floating Market di Pengkalan Asam, Perlis Aspiring Geopark, Galeri Gua Kelam, Kangar Street Art*** serta **Dataran Usahawan Kurong Tengar**. Manakala penambahbaikan produk pelancongan sedia ada yang telah dirancang adalah seperti berikut:

- i) Menyelenggara kemudahan awam dan chalet di Taman Negeri dan Hutan Lipur Bukit Ayer;
- ii) Menyelenggara kemudahan awam di Gua Kelam 1 dan 2, Hutan Lipur Bukit Kubu, Rimba Herba, Taman Negeri dan Gua Wang Burma; dan
- iii) Menyelenggara Pusat Rimba Herba Perlis.

57. Kerajaan Negeri Perlis turut meneroka prospek agro-pelancongan yang boleh menjadi daya tarikan kepada pelancong ke negeri Perlis. Antara projek yang terlibat adalah:

- i) **Ladang Tanaman Eksotik** - sebanyak **500 ribu ringgit** disediakan untuk menaik taraf fasiliti asas serta mereka bentuk landskap. Ladang ini juga merupakan pusat informasi mengenai kaedah penanaman anggur dan sering menjadi tumpuan lawatan sambil belajar di kalangan pelajar sekolah dan institusi pengajian tinggi dari dalam dan luar Perlis. Ladang ini turut ditanam dengan pokok buah nadir yang semakin sukar ditemui seperti asam gelugor, nona, namnam, limau cembol, keriang, avocado dan sekaya.

- ii) **Taman Agrolancong Batu 20, Padang Besar** - sebanyak **150 ribu ringgit** disediakan untuk menaik taraf padok rusa dan *stable* kuda. Taman ini telah ditambah baik dengan penambahan pelbagai spesis haiwan seperti kerbau, rusa jinak, ayam dan kuda mini.

58. Sebagai persediaan bagi menerima kunjungan pelancong ke negeri ini, Kerajaan Negeri memberi pendedahan dan pengetahuan berkaitan sektor pelancongan melalui program seperti Kursus Pemandu Pelancongan Komuniti Kampung (PPKK), Kursus *Think And Act Tourism*, Kursus Duta

Pelancongan, Bengkel Pelan Induk Pelancongan dan Seminar Pelancongan.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

FOKUS KEDUA: KUALITI HIDUP RAKYAT

Infrastruktur Air

59. Kerajaan Negeri komited untuk menambah baik mutu perkhidmatan bekalan air. Projek-projek yang akan memberikan impak positif kepada perkhidmatan bekalan air bagi keseluruhan negeri Perlis akan diberi tumpuan melibatkan penggantian paip-paip asbestos yang rapuh dan mudah pecah, menaik taraf ketiga-tiga loji rawatan air di negeri Perlis dan membaiki tangki-tangki air di setiap kawasan yang bermasalah akibat kebocoran tangki air.

60. Kerajaan Negeri percaya selepas projek-projek bekalan air ini siap, isu perkhidmatan bekalan air dapat diselesaikan dan seterusnya kualiti air terawat dapat dijamin baik sehingga tahun 2050.

61. Pada tahun 2020, peruntukan sebanyak **208.49 juta ringgit** disediakan untuk melaksanakan projek-projek membaiki

pulih, menaik taraf dan membina infrastruktur bekalan air di negeri Perlis. Antara projek-projek utama yang dijalankan adalah seperti berikut:

- i) **Program pengurangan Air Tidak Terhasil (*Non Revenue Water - NRW*)** berjumlah **50.5 juta ringgit** - akan memfokus kepada pemasangan meter *System Input Volume (SIV)* baharu, penggantian meter pengguna yang rosak dan baik pulih tangki air termasuklah tangki air di Kuala Perlis dan Simpang Empat. Program pengurangan NRW ini dijangka dapat mengurangkan kadar kehilangan air sebanyak 30 peratus. Pada masa ini, proses tender sedang berjalan dan pelaksanaan dijangka akan bermula pada Januari 2020 oleh Bahagian Bekalan Air (BBA), Kementerian Air, Tanah dan Sumber Asli (KATS).

- ii) **Projek mitigasi bekalan air jangka pendek** dengan jumlah kos keseluruhan **41 juta ringgit** - melibatkan pembinaan sebuah loji baharu berkapasiti 40 MLD di Tasoh dan kerja-kerja menaik taraf pam di Loji Rawatan Air (LRA) Arau Fasa I, II dan III dan di Loji Rawatan Air Arau Fasa IV. Pada tahun 2020 sebanyak 10 juta ringgit diluluskan di bawah KATS untuk dilaksanakan oleh BBA; dan

- iii) **Projek Mitigasi Bekalan Air Jangka Sederhana** berjumlah **105.60 juta ringgit** - melibatkan menaik tarafan ketiga-tiga loji rawatan air di negeri Perlis iaitu menambah kapasiti loji 32 MLD di LRA Timah Tasoh (54 juta ringgit) dan 40 MLD di LRA Arau Fasa IV (28 juta ringgit) dan menaik taraf sistem mekanikal dan elektrik di LRA Arau Fasa I, II dan III (23.60 juta ringgit). Pada masa ini, proses pelantikan perunding sedang dimuktamadkan dan projek fizikal akan bermula pada tahun 2020 dengan peruntukan sebanyak 14 juta ringgit.

- iv) **Projek Naik taraf Bekalan Air di Kampung Desa Permai** - Kerajaan Negeri telah membelanjakan sebanyak 469 ribu ringgit pada tahun 2019 bagi menaik taraf sistem paip sepanjang 2 kilometer. Projek ini menyelesaikan masalah bekalan air di Kampung Desa Permai, Tebing Tinggi dan Wang Ulu. Projek seumpama ini akan diteruskan pada tahun 2020 dengan peruntukan sebanyak **500 ribu ringgit** lagi.

- v) **Projek Bekalan Air Luar Bandar (BALB)** - sebanyak **3.89 juta ringgit** telah diluluskan bagi projek bekalan air luar bandar negeri Perlis. Projek ini

akan meningkatkan kualiti perkhidmatan bekalan air terawat di Kampung Batu Bertangkup, Chuping.

- vi) **Projek menaik taraf sistem bekalan air FELDA Negeri Perlis** – dengan peruntukan **7 juta ringgit**.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

Infrastruktur Jalan

62. Berhubung rangkaian jalan raya di negeri Perlis, Jabatan Kerja Raya (JKR) Perlis akan mewujudkan satu pelan induk rangkaian jalan raya negeri Perlis agar pembinaan jalan-jalan baharu dibuat secara terancang. JKR negeri telah pun membentangkan hasil awal pelan induk tersebut terutamanya bagi kawasan bandar Kangar.

63. Bagi mengelakkan kesesakan pada masa hadapan, saya telah meminta penambahbaikan dibuat agar sistem jalan raya negeri Perlis lebih berbentuk matriks berbanding berbentuk sesawang dan jalan lingkaran yang biasa diamalkan di negara ini.

64. Dalam memperkukuhkan pembangunan infrastruktur jalan, Kerajaan Negeri memperuntukkan sebanyak **34.80 juta**

ringgit untuk pelbagai projek infrastruktur jalan pada tahun 2020.

65. Daripada jumlah tersebut sebanyak **3.80 juta ringgit** adalah untuk naik taraf jalan dan persimpangan jalan. Antara jalan-jalan negeri yang terlibat dalam projek ini ialah:

- i) Jalan Abi Tok Hashim (R5);
- ii) Persimpangan Jalan Kg Serdang (R157) - Changkat Jawi (R149);
- iii) Persimpangan Jalan Panggas / Guar Nangka / Kg Gial (R131) / Jalan Kok Klang (R128);
- iv) Persimpangan Jalan Jejawi Permatang - Behor Pulau (R145) / Jalan Jejawi - Tambun Tulang (R175);
- v) Persimpangan Jalan Panggas / Guar Nangka / Kg Gial (R131) / Jalan Padang Nyu (R137); dan
- vi) Jalan Belakang Pasar Sena (projek sambungan).

66. Bagi jalan-jalan kampung, sejumlah **1.40 juta ringgit** diperuntukkan untuk kerja-kerja pelebaran jalan. Antara kampung yang terlibat adalah:

- i) Kampung Hutan Ketiau;
- ii) Kampung Bukit Chabang Selatan;
- iii) Kampung Seri Berangan ke Kampung Paya Kelubi;

- iv) Kampung Sungai Buloh;
- v) Kampung Hujung Bukit;
- vi) Kampung Alor Redis; dan
- vii) Kampung Sungai Bugis.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

Pencahayaan Jalan

67. Bagi meningkatkan tahap keselamatan pengguna jalan raya terutamanya pada waktu malam, adalah dimaklumkan bahawa Kerajaan Negeri mempunyai perancangan agar pencahayaan jalan dibuat meliputi keseluruhan jalan negeri secara berperingkat dan terancang.

68. Pelaksanaan dasar ini telah pun dimulakan sejak tiga tahun lalu dan bagi tahun 2020, Kerajaan Negeri menyediakan peruntukan sebanyak **600 ribu ringgit** untuk tujuan tersebut. Terdapat tiga (3) batang jalan yang telah dikenal pasti untuk tujuan pemasangan lampu jalan iaitu dipersimpangan Jalan Behor Mali – Sungai Berembang dengan Jalan Kuala Perlis – Sungai Baru, Persimpangan Jalan Dato Ali dan Jalan Sarawak serta Jalan Kok Klang. Sementara itu, Kementerian Pembangunan Luar Bandar (KPLB) juga telah meluluskan

pemasangan lampu jalan kampung sebanyak 795 unit bagi tahun 2020.

69. Bagi melancarkan pergerakan kenderaan yang seterusnya dapat menjimatkan masa perjalanan dan mengurangkan kesesakan pada waktu puncak, sistem lampu isyarat segerak (*green wave*) akan dinaik taraf di beberapa lokasi terpilih. Lima (5) lokasi tersebut adalah Persimpangan Jalan Sekolah Derma (R8), Persimpangan Jalan Kg.Pondok (R108), Persimpangan Jalan Kaki Bukit Santan (R170), Persimpangan Jalan Kampung Salang (R110) dan Persimpangan Jalan Abi Batas Paip (R11).

70. Sejumlah **29 juta ringgit** juga telah disediakan untuk kerja-kerja penyelenggaraan jalan-jalan di seluruh negeri Perlis yang berdaftar di bawah **MARRIS**. Kerajaan Negeri akan terus melaksanakan projek-projek untuk menyelenggara jalan negeri, jalan kampung, jalan pertanian dan jalan di kawasan perumahan di bawah peruntukan ini. Usaha ini akan mewujudkan sistem perhubungan yang lebih cekap dan selamat, mempertingkatkan kelancaran lalu lintas dan mengekalkan Perlis sebagai antara negeri yang mempunyai kualiti rangkaian jalan yang terbaik di negara ini.

71. Kerajaan Negeri juga menitikberatkan keselamatan jalan raya bagi pelajar sekolah. Kerajaan Negeri akan menyelenggara dan membina baharu beberapa lintasan *zebra* di sekolah-sekolah yang telah dikenal pasti yang mempunyai kadar trafik yang tinggi. Selain itu, Kerajaan Negeri juga akan bekerjasama dengan Jabatan Keselamatan Jalan Raya (JKJR) Negeri Perlis dan Jabatan Pengangkutan Jalan (JPJ) Negeri Perlis untuk mengadakan lebih banyak kempen keselamatan jalan raya di kalangan pelajar pada tahun 2020.

72. Kerajaan Negeri juga menerima peruntukan sebanyak **9.15 juta ringgit** dari Kerajaan Persekutuan bagi menaik taraf jalan-jalan berikut:

- i) Jalan Padang Nyu - Rani Estate ke Jalan Padang Siding;
- ii) Jalan dari Kampung Chuping Bawah Bukit ke Kampung Guar Musang dan Panggas Besar;
- iii) Jalan perhubungan desa;
- iv) Jalan dari Sungai Adam ke Kampung Banat; dan
- v) Jalan Kampung Wai ke Tebing Tinggi.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

Infrastruktur Sungai

Pembinaan Infrastruktur Pengairan dan Saliran

73. Bagi meningkatkan produktiviti tanaman padi di luar kawasan MADA, sebanyak **2.10 juta ringgit** telah diperuntukkan bagi menaik taraf infrastruktur pengairan dan saliran dengan pecahan berikut:

- i) 1.25 juta ringgit diperuntukkan untuk menaik taraf tali air konkrit sedia ada (kepingan *slab*) kepada *precast u-drain* bagi kawasan Skim Pengairan Santan Tengah Kampung Tok Kayan Santan, Kampung Asam Bungkas Batu Pahat, Skim Pengairan Sena Rendang Kampung Sena Rendang, Skim Pengairan Sungai Siran, Skim Pengairan Kampung Belukar Pakej 2, Skim Pengairan Bendang Chuping Pakej 6, dan Kampung Kubang Tiga.
- ii) 450 ribu ringgit juga diperuntukkan bagi kerja-kerja menaik taraf infrastruktur pengairan dan saliran serta jalan ladang di dalam dan luar skim pengairan.

- iii) 300 ribu ringgit diperuntukkan untuk kerja-kerja menaik taraf kolam-kolam takungan pertanian bagi memastikan kawasan penanaman padi dan pertanian mendapat sumber air yang optimum. Antaranya ialah menaik taraf kolam takungan Titi Tinggi Hilir di Mukim Titi Tinggi, Padang Besar dan kerja-kerja kecil menaik taraf kolam takungan di seluruh negeri Perlis.
- iv) 100 ribu ringgit diperuntukkan bagi kerja-kerja kecil pembinaan struktur-struktur sokongan sumber air serta menaik taraf telaga tiub bagi tujuan keperluan pertanian.

74. Kerajaan Negeri juga turut menyediakan **900 ribu ringgit** bagi kawasan Parlimen Kangar, Padang Besar dan Arau untuk menaik taraf jambatan sedia ada yang terlalu uzur dan membina jambatan baharu yang lebih selamat untuk kegunaan orang awam di lokasi yang telah dikenal pasti. Jambatan uzur ini termasuklah jambatan yang telah dibina oleh jabatan-jabatan dan agensi lain di kawasan luar Jelapang MADA. Kebanyakan jambatan ini telah berusia melebihi 20 tahun dan telah rosak serta uzur berikutan beban melebihi yang ditetapkan. Ia melibatkan kerja membina dan menaik taraf lintasan 'medium traffic bridge' (MTB) di Kampung Nesam, Bintong, Sungai Siran, Beseri dan Kampung Belukar Rambai,

Padang Siding, Perlis. Dengan adanya projek naik taraf ini, keselamatan dan keselesaan orang awam adalah lebih terjamin.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

75. Empangan Timah Tasoh merupakan kawasan sasaran penting kelas pertama sejak tahun 1996 dan memerlukan kawalan ketat bagi pengawalan pencerobohan. Kerajaan Negeri telah diluluskan peruntukan sebanyak **15 juta ringgit** bagi menaik taraf Empangan Timah Tasoh Fasa 3 di bawah KATS dan dijangka siap pada tahun 2020.

76. Di samping itu, bagi memastikan pemantauan keselamatan berada dalam keadaan baik dan selamat, Kerajaan Negeri memperuntukkan sebanyak **500 ribu ringgit** bagi membina sistem pencahayaan di sepanjang benteng empangan.

Projek Pengurusan Banjir

77. Kerajaan Negeri amat memahami dan prihatin masalah banjir kilat yang sering dihadapi oleh rakyat. Punca utama banjir tersebut adalah disebabkan sistem perparitan kampung-kampung yang tersumbat akibat tindakan manusia, aktiviti

penambakan tanah-tanah persendirian yang menutup laluan air semula jadi, kadar taburan hujan yang tinggi dan luar biasa serta keadaan topografi sebahagian kawasan yang berada di bawah paras laut.

78. Justeru bagi memastikan kejadian banjir kilat ini dapat diminimumkan, pada tahun 2020 Kerajaan Negeri menyediakan sebanyak **2.45 juta ringgit** untuk kawasan-kawasan berisiko banjir seperti berikut:

- i. Parlimen Padang Besar – sebanyak 1.15 juta ringgit disediakan untuk kerja-kerja menaik taraf sistem saluran tebatan banjir di kawasan Taman Melati Indah ke Kolam Takungan Bukit Tau, Balai Polis Balai Baru, Klinik Kesihatan Beseri, kawasan Mata Ayer, Kampung Baru Panggas, Chuping dan Batu 7 $\frac{3}{4}$ Jalan Kaki Bukit, Beseri;
- ii. Parlimen Kangar – sebanyak 900 ribu ringgit bagi kerja menaik taraf sistem saluran dan kolam takungan di Kampung Bakau dan Rumah Pam Kg. Seberang Perak; dan
- iii. Parlimen Arau – sebanyak 400 ribu ringgit bagi kerja-kerja menaik taraf pintu kawalan di kawasan

Bumbung Lima, Arau dan kerja-kerja menaik taraf kolam takungan di Kampung Rambai untuk meningkatkan kapasiti takungan kolam sebagai usaha meminimumkan kejadian banjir.

Pemuliharaan Sungai

79. Tebing sungai yang rendah terdedah kepada ancaman hakisan dan meningkatkan risiko banjir. Bagi tujuan tersebut, sebanyak **1.05 juta ringgit** disediakan untuk pemuliharaan Sungai Perlis, Sungai Santan, Sungai Korok dan Sungai Abi. Projek ini melibatkan komponen berikut:

- i) 800 ribu ringgit bagi kerja-kerja pembinaan struktur kawalan hakisan dan tembok penstabilan tebing sungai, serta mendalamkan saluran sungai; dan
- ii) 250 ribu ringgit bagi projek pembinaan struktur kawalan hakisan pantai.

80. Kerajaan Negeri percaya dengan terlaksananya projek ini, kapasiti aliran sungai dapat ditingkatkan sekaligus masalah banjir, hakisan tebing dan kerosakan harta benda awam dapat dikurangkan.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

PERUMAHAN

81. Perumahan merupakan keperluan asas dalam kehidupan manusia bagi mencapai taraf hidup yang sempurna dan selesa. Menyedari hakikat ini, Kerajaan Negeri sentiasa memastikan penawaran stok kediaman dapat memenuhi permintaan rakyat di negeri ini. Berdasarkan data daripada Pusat Maklumat Harta Tanah Negara (NAPIC), sehingga suku tahun kedua 2019, negeri Perlis mempunyai 26,078 unit stok kediaman sedia ada, 1,105 unit kediaman dalam proses pembinaan serta 2,096 unit yang masih dalam perancangan.

82. Rumah-rumah bagi Program Perumahan Rakyat (PPR) sedia ada yang berjumlah 1,428 unit telah pun dibuat pengisian penuh. Kerajaan Negeri masih menunggu kata putus daripada Kerajaan Persekutuan berhubung kelulusan yang telah diterima sebelum ini iaitu pembinaan 650 unit rumah PPR di Padang Besar dan Kangar. Kerajaan Negeri masih berharap agar projek ini diteruskan.

83. Sekiranya, Kerajaan Persekutuan tidak lagi meneruskan PPR dan digantikan dengan Program Perumahan Malaysia (PPM) yang dilaksanakan secara *Request For Proposal* (RFP),

Kerajaan Negeri akan menawarkan tanah-tanah yang telah dikenal pasti kepada pemaju-pemaju yang berminat untuk membina rumah mampu milik bagi keperluan rakyat negeri Perlis.

84. Kerajaan Negeri dengan kerjasama Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia (LKIM) telah pun menyiapkan 60 unit rumah bagi Projek Penempatan Semula Nelayan (PSN) di Kampung Wai, Kuala Perlis dengan kos pembinaan sebanyak 10.24 juta ringgit. Sehingga kini pihak LKIM dalam proses pemilihan peserta bagi pengisian pangsapuri berkenaan yang dijangkakan dapat diduduki sepenuhnya pada suku pertama tahun 2020.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

85. Kerajaan Negeri amat prihatin terhadap keperluan membaiki rumah-rumah yang usang. Sehubungan itu, satu **Rancangan Khas Pembaikan Rumah Untuk Rakyat** dengan peruntukan sejumlah **2 juta ringgit** disediakan bagi membaiki rumah yang daif dan rosak dengan kadar pembiayaan maksimum 13 ribu ringgit bagi setiap rumah. Adalah dijangkakan 150 buah rumah akan mendapat manfaat dari program ini.

86. Di samping itu, Kerajaan Negeri juga menyambut baik usaha Majlis Agama Islam dan Adat Istiadat Melayu Perlis (MAIPs) yang turut terlibat dalam pembaikan rumah kepada golongan asnaf. Bagi tahun 2020, 206 buah rumah akan dibaiki dan 103 buah rumah baharu kepada golongan asnaf akan dilaksanakan.

87. Di samping Kerajaan Negeri dan MAIPs, pihak KPLB turut menyediakan peruntukan sebanyak **2.99 juta** ringgit bagi pembaikan dan bina baharu rumah-rumah di luar bandar. Kerajaan Negeri melalui Bahagian Pentadbiran Daerah (BPD, SUK) akan menyelaraskan senarai rumah-rumah yang akan dipertimbangkan untuk pembaikan dan bina baharu melalui tiga (3) program ini.

88. Keperluan penyelenggaraan bagi kawasan perumahan sedia ada tidak diabaikan. Kerajaan Negeri menyediakan peruntukan berjumlah **3.04 juta ringgit** bagi keperluan projek perumahan sedia ada serta menaik taraf kemudahan infrastruktur awam seperti berikut:

- i) 2.44 juta ringgit bagi menyelenggara tiga (3) PPR sedia ada;

- ii) 300 ribu ringgit bagi membina dan membaik pulih jalan perumahan di Taman Behor Indah, Taman Kaki Bukit dan belakang Jalan Raja Syed Alwi;
- iii) 200 ribu ringgit bagi membina dan membaik pulih parit dan longkang di Taman Kampung Guru serta Taman Hijrah; dan
- iv) 100 ribu ringgit bagi menaik taraf surau di RPA Simpang Empat dan Padang Behor.

89. Sebagaimana yang kita maklum, negeri Perlis telah dilanda ribut besar ekoran daripada Taufan Lekima yang berlaku pada 9 dan 10 Ogos yang lalu. Takziah diucapkan kepada semua mangsa yang terlibat serta ucapan terima kasih kepada semua yang telah mengambil peranan bagi membantu mangsa kejadian ribut tersebut. Berkat kesabaran semua pihak termasuk mangsa yang terlibat, dugaan tersebut dapat diatasi bersama dan kesemua mangsa telah mendapat bantuan dan pembelaan sewajarnya.

90. Untuk makluman dewan yang mulia ini, jumlah bantuan yang telah disalurkan kepada mangsa ribut tersebut adalah sebanyak 332 ribu ringgit berbentuk wang ihsan kepada 1,106 mangsa serta 501 ribu ringgit bagi 934 kes pembaikan rumah.

Terima kasih diucapkan kepada Kerajaan Persekutuan yang telah menyalurkan peruntukan sebanyak 1.40 juta ringgit melalui Agensi Pengurusan Bencana Negara (NADMA).

Yang Berhormat Dato'Speaker,

PERLIS BERSIH INDAH

91. Sesungguhnya tidak ada sesiapaupun yang suka kepada keadaan sekeliling atau persekitaran yang kotor dan penuh dengan sampah sarap. Dari kecil lagi kita dididik supaya sentiasa menjaga kebersihan selaras dengan kehendak agama dan masyarakat. Semua agama mengajar kita supaya menjaga kebersihan dan menjadikannya amalan harian dalam kehidupan kita.

92. Justeru, kempen Perlis Bersih Indah telah menjadi agenda sejak saya mula memegang pentadbiran negeri. Melalui kempen ini, antara aktiviti yang telah dilaksanakan adalah program kebersihan sungai, gotong royong di peringkat komuniti dan *Recycle For Life*.

93. Bagi tahun 2020, Kerajaan Negeri akan meneruskan kempen Perlis Bersih Indah dengan peruntukan sebanyak **2.80 juta ringgit** untuk menyelenggara sungai-sungai di Perlis

termasuk kerja-kerja penyenggaraan landskap di Denai Larian Pengkalan Asam, Dataran Keris, Sungai Kechor, Tasik Melati dan Sungai Arau. Manakala sebanyak **368 ribu ringgit** lagi diperuntukkan bagi kerja-kerja rawatan kualiti air, pembinaan perangkap sampah di Lembangan Sungai Perlis serta kerja-kerja pengindahan koridor sungai-sungai, tasik dan kolam takungan.

94. Bagi memastikan komuniti di kawasan perumahan yang berdekatan dengan kawasan sungai membuang sampah dengan lebih teratur, Kerajaan Negeri akan menyediakan 50 tong sampah tambahan di lokasi strategik bagi menggalakkan komuniti setempat membuang sampah secara teratur.

95. Kerajaan Negeri sedar **anjakan minda** dalam kalangan masyarakat negeri Perlis berkenaan kepentingan kebersihan ini adalah bukan mudah untuk dilaksanakan. Namun, haruslah ditegaskan bahawa tanggungjawab menjaga kebersihan bukan terletak kepada jabatan kerajaan semata-mata tetapi ia adalah tanggungjawab bersama. Melalui kempen dan program yang dilaksanakan ini, orang awam juga dapat menikmati keindahan dan kebersihan sekaligus dapat membentuk sikap '*ownership*' di kalangan masyarakat.

96. Kerajaan Negeri melalui **Majlis Perbandaran Kangar (MPK)** juga akan memberi fokus kepada kesedaran awam tentang kebersihan. Empat (4) komponen dalam kempen kesedaran ini adalah seperti berikut:

- i) **Hari Sabtu Tanpa Plastik** – Pada masa ini, hari Sabtu telah dikenali sebagai Hari Tanpa Plastik di pasaraya terpilih. Mulai November 2020, setiap hari Sabtu dan Ahad akan dijadikan sebagai Hari Tanpa Plastik.
- ii) **Nat Tanpa Sampah** – Pada tahun 2020, lima (5) buah Nat iaitu Nat Arau, Nat Behor Lateh, Nat Batu 2, Nat Taman Sena, dan Nat Bintong akan dikenali sebagai Nat Tanpa Sampah. Ini merupakan projek rintis bagi MPK, di mana kerja-kerja pembersihan tidak perlu dilakukan selepas waktu operasi Nat berkenaan tamat. MPK akan melaksanakan **pemantauan dan penguatkuasa** secara berkala dan sistematik, bagi memastikan matlamat program ini tercapai dan seterusnya dapat diperluaskan ke nat-nat yang lain.
- iii) **Gotong-royong Bersama Komuniti** – program ini telah mendapat kerjasama baik, terutamanya

daripada komuniti taman-taman perumahan. MPK menyasarkan sebanyak 45 program gotong-royong ini dilaksanakan pada tahun 2020.

- iv) **Program *Recycle For Life (RFL)*** – Program ini adalah untuk menggalakkan masyarakat untuk mengumpul barang kitar semula termasuklah minyak masak terpakai dan dibawa ke pusat pengumpulan bagi mendapat bayaran yang diterima melalui kad ganjaran tunai, iaitu kad pintar RFL. Pemberian ganjaran melalui kad pintar ini dapat menjadi pemangkin untuk masyarakat lebih aktif dalam melakukan pengasingan sisa pepejal di rumah.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

PERLIS SIHAT CERIA

97. Kesihatan adalah nikmat hidup yang tidak ternilai dan perlu disyukuri. Walau bagaimanapun, adalah agak membimbangkan apabila negeri Perlis mempunyai bilangan penghidap penyakit kencing manis yang tinggi iaitu 20.6 peratus bersamaan 33 ribu orang. Di samping itu, tekanan darah tinggi, penyakit jantung, paras kolesterol tinggi dan tahap

kesihatan mental juga semakin membimbangkan dalam kalangan anak muda.

98. Oleh itu, adalah penting agar gaya hidup sihat terus diamalkan di kalangan rakyat. Bagi menjayakan misi ini, Kerajaan Negeri memperuntukkan sejumlah **6.77 juta ringgit** di bawah program Perlis Sihat Ceria (PSC) yang memberi fokus kepada pelbagai program pembangunan gaya hidup sihat dan menaik taraf infrastruktur sukan di negeri Perlis.

99. Bagi kerja menaik taraf kemudahan sukan, Kerajaan Negeri telah memperuntukkan sebanyak **2.15 juta ringgit** bagi pembaikan dewan badminton, pembaikan pusat sukan perahu layar di Timah Tasoh, pembaikan Kompleks Sukan dan menaik taraf gelanggang petanque.

100. Sebanyak tujuh (7) lokasi dikenali sebagai *Hot Spot* Perlis Aktif untuk menjalankan aktiviti-aktiviti riadah seperti aerobik, *tai chi*, zumba dan lain-lain iaitu Taman Awam Bukit Lagi, Kompleks Sukan Tuanku Syed Putra, Denai Larian Pengkalan Asam, Tasik Melati, Hutan Lipur Bukit Kubu, UTC Kangar dan Taman Sakura.

101. Contohnya, Stadium Tuanku Syed Putra akan dibuka pada hari Sabtu dan Ahad setiap minggu pada jam 7 pagi hingga 11 pagi bagi memberi peluang kepada orang ramai merasai sendiri berlari di atas trek balapan di stadium.

102. Dengan adanya tujuh (7) *Hot Spot* Perlis Aktif ini, Kerajaan Negeri berharap agar orang ramai dapat mengambil peluang untuk beriadah, merehatkan minda dan meluangkan masa bersama keluarga serta menjadikan ia sebagai amalan sihat keluarga.

103. Kerajaan Negeri juga mengalu-alukan kerjasama daripada NGO dan sukarelawan untuk memanfaatkan lokasi tersebut bagi mencapai misi mewujudkan masyarakat yang sihat dan aktif serta meningkatkan tahap kualiti masyarakat.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

104. Alhamdulillah, pencapaian atlet-atlet negeri Perlis dalam pelbagai bidang sukan, baik di peringkat kebangsaan mahupun antarabangsa pada tahun 2019 adalah memberangsangkan dan boleh dibanggakan. Antara pencapaian atlet-atlet Perlis adalah:

- i) **Satu pingat emas, satu perak dan lima (5) gangsa** dalam Sukan Taekwondo di Kejohanan Asian University Championship 2019 Manila, Filipina;
- ii) **Satu pingat perak** dalam Sukan Berbasikal (Acara Kreterium) di Kejohanan Jelajah Eropah 2019;
- iii) **Satu pingat perak** dalam Sukan Sepak Takraw antara Regu di Kejohanan Mayor Cup Hatyai 2019;
- iv) **Satu pingat gangsa** dalam Sukan Takraw antara Regu di Kejohanan Phuket Open 2019;
- v) **Satu pingat gangsa** bagi Sukan Taekwondo (kategori 74kg) di Kejohanan *World University Championship* 2019 Italy;
- vi) Manakala, di peringkat kebangsaan, **empat (4) pingat emas** telah diperoleh melalui Kejohanan Hoki Razak Cup Divisyen Dua 2019, Karate Terbuka Malaysia KL 2019, Kejohanan Memanah MSSM 2019, Kejohanan Angkat Berat Kebangsaan 2019 Sarawak dan Johan Sukan Berbasikal untuk acara Team Sprint, acara Omnium dan acara Lebu Raya dalam Kejohanan Trek Kebangsaan 2019.

105. Bagi pembangunan sukan, Kerajaan Negeri menyediakan sebanyak **4.62 juta ringgit** untuk pembangunan atlet, program Khas *Young Lion*, penganjuran sukan dan persediaan kontinjen Kejohanan Sukan Malaysia (SUKMA) XX di Johor. Sasaran pingat di SUKMA Johor untuk kali ini adalah sebanyak 8 pingat emas, 7 perak dan 10 gangsa.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

PENINGKATAN PENDAPATAN RAKYAT

Usahawan Tani

106. Berdasarkan statistik, guna tanah pertanian merupakan peratusan terbesar di negeri Perlis iaitu 60,671 hektar atau 64.13 peratus daripada keseluruhan guna tanah negeri. Sektor pertanian juga merupakan penyumbang kedua terbesar kepada KDNK Negeri Perlis pada tahun 2019. Sehubungan itu, Kerajaan Negeri percaya pemeraksanaan sektor pertanian akan menyumbang kepada pembangunan sosio-ekonomi Negeri.

107. Bagi tahun 2020, Kerajaan Negeri menyediakan peruntukan sebanyak **1 juta ringgit** bagi **Program Peningkatan Pengeluaran dan Produktiviti Tanaman Padi Secara Pakej**. Program ini bertujuan meningkatkan

pengeluaran hasil padi petani, khususnya di kawasan luar MADA dengan sasaran peningkatan hasil kepada tujuh (7) metrik tan per hektar.

108. Program ini melibatkan 1,827 orang petani dengan keluasan tanah 1,520 hektar. Program ini merangkumi tiga (3) projek utama iaitu:

- i) Projek Sawah Gemilang;
- ii) Projek Peningkatan Hasil Padi Secara Berkelompok;
dan
- iii) Projek Sawah Organik.

109. Pada tahun 2020, 525 ribu ringgit disediakan untuk Program Sawah Gemilang dengan tumpuan di kawasan Kampung Teluk Jambu, Kampung Santan dan Kampung Panggas Besar.

110. Manakala, bagi projek peningkatan hasil padi, Kerajaan Negeri menyediakan sebanyak 415 ribu ringgit yang melibatkan 18 projek padi berkelompok dengan keluasan 1,242 hektar. Kumpulan petani dalam program ini akan dibantu dari segi kemudahan infrakstruktur asas, terutamanya pengairan dan perparitan. Adalah dijangkakan pengeluaran hasil padi dapat ditingkatkan daripada jumlah purata 4.2 tan metrik per hektar

pada tahun 2019 kepada 5.2 tan metrik per hektar pada tahun 2020.

111. Jabatan Pertanian juga akan melaksanakan projek rintis bagi penanaman padi organik dengan peruntukan 60 ribu ringgit. Fasa awal akan melibatkan 21 orang petani dengan keluasan 29.37 hektar di Kampung Wang Kelian akan menyediakan mesin mini pemrosesan beras bagi menggalakkan para peserta untuk memproses beras secara kecil-kecilan terlebih dahulu sebelum berpindah ke skala yang lebih besar.

112. Selain dari pengeluaran padi, Kerajaan Negeri juga amat menggalakkan petani-petani untuk meningkatkan produktiviti pelbagai tanaman, antaranya sayuran dan buah-buahan. Dalam usaha ini, Kerajaan Negeri memperuntukkan sebanyak **100 ribu ringgit** bagi meningkatkan pengeluaran dan produktiviti tanaman sayuran melalui teknologi fertigasi. Dengan pengamalan teknologi pertanian moden ini, Kerajaan Negeri yakin pengeluaran hasil sayuran akan meningkat daripada 546 ribu tan metrik dengan nilai 2.70 juta ringgit kepada 573 ribu tan metrik dengan nilai 2.90 juta ringgit. Pada tahun 2020, seramai 25 petani akan mendapat manfaat dengan jangkaan pendapatan bersih mencecah 5 ribu ringgit sebulan.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

113. Industri cendawan juga mempunyai prospek yang cerah, khususnya dalam produk hiliran, dan boleh menarik minat ramai usahawan untuk menceburi industri ini. Dua (2) jenis varieti cendawan akan diperkenalkan iaitu cendawan tiram kelabu dan cendawan *volvariella* yang berpotensi diusahakan secara komersial.

114. Pada tahun ini seramai tujuh (7) orang usahawan telah membina 15 buah rumah cendawan dengan hasil pengeluaran setahun sebanyak 210 ribu ringgit. Pada tahun 2020, seramai empat (4) orang lagi peserta akan diberikan insentif dengan membina rumah cendawan baharu dan bekalan peralatan dengan peruntukan sebanyak **60 ribu ringgit**. Jangkaan pengeluaran setahun adalah 56 tan dengan hasil pengeluaran meningkat kepada 280 ribu ringgit setahun.

115. Sebagai ikon negeri, harumanis terus diletakkan sebagai hasil pertanian yang dapat melonjakkan pendapatan petani. Bagi memastikan pengeluaran harumanis adalah tinggi, berkualiti, berdaya saing dan mempunyai nilai eksport yang tinggi, maka Kerajaan Negeri memperuntukkan sebanyak **1.30 juta ringgit** yang merangkumi penyediaan infrastruktur asas projek, khidmat nasihat kaedah pemprosesan dan pemasaran,

penggunaan teknologi dalam agronomi di ladang, serta mewujudkan sebuah pusat pengumpulan harumanis yang akan dikendalikan oleh 1,955 petani secara berkelompok.

116. Kerajaan Negeri juga komited dalam menerokai teknologi moden bagi pemasaran harumanis dengan penggunaan QR Code untuk merencanakan lagi aktiviti pemasaran serta menjamin ketulenan dan kualiti buah harumanis.

117. Bagi mempelbagaikan hasil pertanian, Kerajaan Negeri turut memberi fokus kepada industri tanaman kelapa yang berpotensi untuk dibangunkan dan memberi faedah ekonomi kepada negeri Perlis dalam memenuhi keperluan kelapa segar dan kelapa proses. Kerajaan Negeri menyediakan peruntukan sebanyak **65 ribu ringgit** bagi penyediaan anak pokok kelapa Matag dengan keluasan tanaman seluas 7.97 hektar.

118. Kerajaan Negeri menyediakan peruntukan sebanyak **250 ribu ringgit** bagi memperkukuhkan lagi sektor industri asas tani. Bagi tahun 2020, sejumlah 300 orang usahawan Industri Asas Tani disasarkan terlibat program pembangunan modal insan serta insentif mesin dan peralatan.

Program Memperkasakan Keusahawanan

119. Bagi mencapai aspirasi melahirkan lebih ramai usahawan berjaya di negeri Perlis, Kerajaan Negeri menyediakan peruntukan berjumlah **822 ribu ringgit** pada tahun 2020 di bawah Skim Galakan Usahawan termasuk mempromosi produk usahawan kita melalui penyertaan karnival, program dan aktiviti keusahawanan di dalam dan luar negeri Perlis.

120. Bagi menggalakkan usahawan ternakan pula, penternak akan dibantu melalui pemberian peralatan dan insentif seperti bantuan makanan tambahan ternakan ruminan, inisiatif intervensi pengeluaran ternakan puyuh, program Perlis *Beef Breeders* dan program pernian beradas. Penternak yang berpotensi juga akan dibantu dalam pembinaan sistem solar dan pemasangan pagar elektrik.

121. Bagi pembangunan keusahawanan di peringkat pelajar sekolah, PKENPs telah diberi tanggungjawab untuk memberi tumpuan kepada kumpulan ini melalui Program Tunas Niaga (PROTUNE). Peruntukan sebanyak **1.43 juta ringgit** akan disediakan oleh Kementerian Pembangunan Usahawan Malaysia. Bagi program ini yang merangkumi latihan pengurusan syarikat kepada guru pembimbing dan seterusnya

diturunkan di peringkat pelajar, latihan keusahawanan secara praktikal dan pertandingan keusahawanan.

122. Perniagaan atas talian telah menjadi satu fenomena pada hari ini dan negeri Perlis tidak akan ketinggalan untuk merebut potensi dalam bidang ini. Kerajaan Negeri mengambil inisiatif untuk menyediakan Kursus Usahawan Digital dengan kerjasama Majlis Amanah Rakyat (MARA) Perlis yang akan dimanfaatkan oleh 150 orang usahawan. Kerajaan Negeri juga sedang merangka untuk menggunakan pusat-pusat internet desa sebagai pusat bagi melahirkan usahawan digital peringkat kampung.

123. Bagi Kursus Usahawan Wanita serta Program Mengaktifkan Wanita Perlis akan diteruskan pada tahun 2020 dan diberi tumpuan kepada kemahiran jahitan dan masakan dengan kerjasama Kolej Komuniti Perlis. Peruntukan keseluruhan bagi program-program ini adalah **90 ribu ringgit**.

124. Di samping itu, Kerajaan Negeri juga akan meneruskan inisiatif galakan perniagaan melalui pemberian diskaun sebanyak 20 peratus ke atas permohonan lesen perniagaan penjaja di bawah MPK, sama ada permohonan baharu mahupun pembaharuan lesen penjaja. Pemberian diskaun ini adalah merangkumi penjaja kategori meja jualan, penjaja

bergerak, peniaga pasar malam dan pasar sehari serta penjaja kereta sorong.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

KEBAJIKAN

125. Kerajaan Negeri prihatin dengan masalah rakyat miskin yang adakalanya terputus bekalan makanan asas. Bagi menangani masalah ini, program *Food Bank* akan diwujudkan. Bagi tujuan ini, sebanyak 15 pusat agihan makanan fakir dan miskin diwujudkan dengan bekalan makanan asas sebanyak **500 ringgit** setiap bulan. Mereka yang terdesak bolehlah mengambil bekalan makanan yang disediakan tetapi janganlah mengambil melebihi keperluan.

126. Di samping itu, MAIPs juga mempunyai program yang sama dan menjadikan 102 buah masjid di negeri Perlis sebagai pusat agihan makanan fakir miskin di bawah program Agihan Makanan Dakwah Bil-Hal.

127. Bagi merencanakan program ini, Kerajaan Negeri mendapat kerjasama dari *Perlis Volunteer Action Community* bagi membuka sebuah Pusat Makanan Fakir Miskin (PMFM) di Kampung Repoh, Kangar. Bekalan makanan di sini

disumbangkan oleh orang ramai melalui kerjasama dengan beberapa pasaraya terpilih. Kerajaan Negeri juga menggalakkan pelbagai pihak, khususnya NGO dan pihak swasta, untuk turut menyumbang dalam PMFM sebagai tanggungjawab sosial bersama.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

128. Pada tahun 2020, Kerajaan Negeri juga menyediakan sebanyak **8.06 juta ringgit** di mana 7.09 juta ringgit daripadanya disediakan untuk bantuan am bulanan, 560 ribu ringgit bagi bantuan bencana dan 413 ribu ringgit pula untuk bantuan lain seperti bantuan basikal, cermin mata dan latihan sambil belajar (*On Job Training*).

129. Di kesempatan ini juga saya sekali lagi ingin berterima kasih kepada Kerajaan Persekutuan yang telah menyediakan peruntukan sebanyak **23.82 juta ringgit** untuk kebajikan rakyat negeri Perlis. Peruntukan ini meliputi:

- i) Elaun Pekerja Cacat – 9.49 juta ringgit;
- ii) Bantuan Orang Tua – 5.84 juta ringgit;
- iii) Bantuan Kanak-Kanak – 3.25 juta ringgit;
- iv) Pesakit Kronik Terlantar – 2.70 juta ringgit; dan

- v) Bantuan OKU Tidak Berupaya Bekerja – 2.54 juta ringgit.

Peluang Pekerjaan Kepada Golongan Sasar

130. Kerajaan Negeri dengan kerjasama NCIA dan syarikat swasta akan membantu golongan belia, wanita, ibu tunggal, graduan menganggur di bawah kelompok B40 serta usahawan mikro meningkatkan pendapatan mereka melalui bantuan-bantuan, program latihan kemahiran dan keusahawanan yang bersesuaian.

131. Terdapat enam (6) program utama yang akan dilaksanakan iaitu empowerNCER@Perlis: Latihan Kemahiran & Keusahawanan (200 orang), empowerNCER@Perlis: Program Akademik (200 orang), empowerNCER – MyKasih, entrepreneurNCER (50 orang), Dana Mudahcara Bumiputera (DMB@NCER) dan NCER Talent Enhancement Programme (NTEP).

132. Kerajaan Negeri juga melihat pembangunan asnaf boleh ditransformasi secara lebih efektif dan holistik bagi membantu warga asnaf berdikari dan turut menyumbang kepada pembangunan ekonomi Negeri. Melalui Akademi Transformasi Asnaf MAIPs (ATAM) dengan kerjasama beberapa agensi

kerajaan, sebanyak 325 peluang latihan dan penempatan pekerjaan akan ditawarkan kepada warga asnaf ini pada tahun hadapan.

133. Di samping itu, ATAM juga akan memberikan bantuan lain berdasarkan keperluan asnaf, seperti bantuan mesin, peralatan pertukangan, alatan perniagaan makanan dan bantuan modal.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

PEMBANGUNAN ROHANIAH

134. Pembangunan rohaniah juga adalah penting bagi mewujudkan generasi muda yang lebih progresif. Justeru institusi masjid merupakan sebuah institusi penting yang perlu diperkasakan dan berperanan sebagai pusat pembangunan ummah. Bagi memastikan fungsi masjid terus diimarahkan serta berkeadaan selesa sebanyak **16.00 juta ringgit** diperuntukkan untuk projek berikut:

- i) Pembinaan Masjid Al-Hakim Padang Malau, Beseri – 5 juta ringgit;
- ii) Pembinaan Masjid Al-Munir, Kuala Perlis – 5 juta ringgit;

- iii) Pembinaan Masjid Al-Kauthar, Paya Beseri – 3.50 juta ringgit;
- iv) Projek Naik taraf Masjid As-Solihin, Kg. Bawah Bukit, Chuping – 1.50 juta ringgit; dan
- v) Projek Naik taraf Masjid Nurul Hikmah di Wang Bintong, Masjid Darul Ulum di Wang Ulu, Bintong dan Masjid Al-Rahman, Simpang Sanglang – 1 juta ringgit.

135. Di samping itu, Kerajaan Negeri mendapati program menghafaz Al-Quran di kalangan kumpulan pelajar sekolah (Program Rawdatul Huffaz) yang dimulakan pada tahun 2016 disambut baik oleh para ibu bapa malahan terdapat masjid yang menerima peserta melebihi kuota yang ditetapkan. Program ini adalah program menghafaz Juzuk 30 Al-Quran di samping membetulkan bacaan anak-anak kita bagi memastikan solat mereka lebih sempurna. Justeru, Program Rawdatul Huffaz akan diteruskan pada tahun 2020 merangkumi 15 DUN di negeri Perlis dengan peruntukan sebanyak **50 ribu ringgit**.

136. Kerajaan Negeri juga amat prihatin dengan gejala penagihan dadah yang menjadi kudis di dalam pola

masyarakat hari ini. Berdasarkan statistik oleh Agensi Antidadah Kebangsaan (AADK) Negeri Perlis, 54.7 peratus daripada jumlah penagih di Perlis adalah terdiri daripada golongan belia.

137. Bagi mengatasi gejala ini, Kerajaan Negeri dengan kerjasama AADK akan melaksanakan projek rintis iaitu Program 'Kampungku Permai Lagi Mempesona' (KPLM) yang akan dilaksanakan selama 3 tahun mulai tahun 2020 di kawasan berisiko tinggi di Kuala Perlis. Program ini melibatkan pelbagai jabatan secara bersepadu dan diharapkan dapat menggerakkan masyarakat setempat untuk sama-sama berganding bahu dalam membendung gejala penagihan dadah dari terus berleluasa.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

PENDIDIKAN

138. Sebagaimana yang telah dibentangkan dalam Pembentangan Bajet tahun lalu, Kerajaan Negeri Perlis telah menyediakan sumbangan **dana pelajaran berbentuk *one-off*** bagi anak-anak Perlis yang melanjutkan pengajian sepenuh masa di Institut Pengajian Tinggi Awam mahupun Swasta

(IPTA/IPTS) bermula dari peringkat matrikulasi hinggalah ke program Ijazah Pertama Luar Negara.

139. Mulai tahun 2020, syarat pendapatan isi rumah telah dinaikkan dari 3 ribu ringgit kepada 4 ribu ringgit bagi membolehkan lebih ramai pelajar mendapat manfaat.

140. Selain itu, pemberian *one-off* ini akan diperluaskan kepada individu yang melanjutkan pelajaran di peringkat Sarjana dan Doktor Falsafah dengan kadar seperti berikut:

- i) Ijazah Pertama Luar Negara/ Sarjana/ PHD – 2,000 ringgit;
- ii) Ijazah Pertama Dalam Negara/ Sarjana/ PHD – 1,200 ringgit;
- iii) Diploma – 1,000 ringgit; dan
- iv) Matrikulasi/ asasi/ pra diploma dan lain-lain yang setaraf – 700 ringgit.

141. Di samping pemberian berbentuk *one-off*, kemudahan pinjaman sehingga 7 ribu ringgit setahun untuk tempoh pengajian maksimum 4 tahun disediakan kepada pelajar yang menyambung pelajaran di peringkat Ijazah pertama dalam negara. Bagi tujuan menggalakkan pelajar menyambung pelajaran sehingga peringkat tertinggi, pinjaman ini juga

diperluas ke peringkat Sarjana dan PHD di dalam dan luar negara dengan kadar pinjaman sebanyak 10 ribu ringgit setahun.

142. Pinjaman pelajaran Kerajaan Negeri ini bolehlah dijadikan alternatif bagi pelajar yang tidak mendapat sebarang dana pendidikan. Suka juga dimaklumkan bahawa tiada had pendapatan ditetapkan bagi permohonan pinjaman ini.

143. Sebagai insentif, diskaun bayaran balik sebanyak 50 peratus akan diberikan kepada pelajar yang cemerlang dengan Ijazah Kelas Pertama. Manakala, bagi pelajar yang bercadang membuat bayaran penuh lebih awal dari jadual, Kerajaan Negeri akan memberi insentif pengurangan pada baki kos pentadbiran.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

144. Jabatan Hal Ehwal Agama Islam Perlis (JAIPs) mengendalikan 15 buah Tadika Islam Perlis (TIPs). Pada masa kini, para guru yang berkhidmat di tadika tersebut cuma dibayar elaun mengajar. Bagi menjaga kebajikan dan masa depan guru-guru ini, Kerajaan Negeri bersetuju untuk mewujudkan perjawatan kontrak bergred S19 bagi Penyelia dan S11 bagi

Guru TIPs yang menepati syarat kelayakan yang ditetapkan oleh Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri.

145. Pengwujudan jawatan baharu ini akan melibatkan peruntukan sebanyak **957 ribu ringgit** iaitu 696 ribu ringgit ditanggung oleh Kerajaan Negeri manakala sebahagian lagi ditanggung oleh Majlis Agama Islam dan Adat Istiadat Perlis. Kerajaan Negeri berharap langkah ini dapat memberi inspirasi kepada guru-guru ini untuk berkhidmat dengan lebih cemerlang.

146. Pada tahun 2019, buat permulaannya Kerajaan Negeri telah menganjurkan program Tutorial @ Masjid pada setiap hari Sabtu dan Ahad bermula jam 2 petang hingga ke jam 5 petang di enam buah masjid terpilih. Matlamat utama program ini adalah bagi membantu pelajar miskin yang menjadi calon UPSR, PT3 dan SPM untuk mendapat tuisyen secara percuma sebagai persiapan menghadapi peperiksaan dan meningkatkan pencapaian mereka.

147. Program ini dilihat mendapat sambutan yang menggalakkan dari pelbagai pihak. Secara tidak langsung program ini telah dapat mengimarahkan institusi masjid dan menerapkan nilai murni di kalangan pelajar memandangkan mereka turut solat berjemaah pada waktu Zohor dan Asar.

Justeru itu, Program Tutorial @ Masjid akan diteruskan pada tahun 2020 dengan modus operandi yang sama iaitu berkonsepkan tutorial dan '*study group*' dengan peruntukan sebanyak **100 ribu ringgit**.

148. Baru-baru ini, Kerajaan Negeri telah menganjurkan program *Summer Camp* dengan kerjasama Universiti Malaysia Perlis (UniMAP) dan Jabatan Pendidikan Negeri Perlis untuk memperkembangkan bakat dan kemahiran inovasi serta robotik seiring dengan Revolusi Perindustrian 4.0 (IR 4.0). Memandangkan program ini mendapat sambutan baik dari kalangan pelajar dan guru-guru, ianya akan diteruskan pada tahun 2020 dengan penglibatan lebih ramai pelajar dengan peruntukan sebanyak **35 ribu ringgit**.

149. Kerajaan Negeri turut mendukung aspirasi nasional dalam melonjakkan lagi pembangunan pendidikan teknikal dan vokasional (TVET). Program Peningkatan Kapasiti dan Kapabiliti Kumpulan Khusus (PPKK) kepada kumpulan B40 telah pun dilaksanakan sejak tahun 2013 dengan penglibatan sebanyak 541 orang pelatih. Bagi tahun 2020, peruntukan sebanyak **820 ribu ringgit** telah diluluskan bagi melatih 70 orang belia negeri Perlis untuk mengikuti program latihan kemahiran berteknologi tinggi iaitu program penyelenggaraan

solar panel, teknologi binaan, automotif dan *welding* di tiga (3) buah pusat latihan kemahiran swasta.

150. Di samping itu, Kerajaan Negeri juga menyediakan peruntukan sebanyak **100 ribu ringgit** bagi membiayai yuran pendaftaran anak-anak Perlis yang menjalani program latihan kemahiran di Institut Latihan Perindustrian Perlis (ILP).

151. Bagi memupuk minat masyarakat untuk membaca, Perpustakaan Awam Negeri Perlis telah memanjangkan waktu operasinya kepada hari Sabtu dan hanya ditutup pada hari Ahad. Perubahan ini yang dimulakan pada tahun 2019 akan dipertingkatkan dengan dibuka sepanjang minggu pada musim peperiksaan iaitu bulan Ogos sehingga November.

152. Berdasarkan pencapaian UPSR Bahasa Inggeris tahun 2019 baru-baru ini, berlaku peningkatan sebanyak 4.79 peratus bagi kertas pemahaman dan 2.56 peratus bagi kertas penulisan. Bagi meneruskan momentum ini, Perpustakaan Awam Negeri Perlis akan mengadakan program pembelajaran Bahasa Inggeris berkonsepkan *Family Fun Learning* bagi memupuk minat kanak-kanak dan ibu bapa dalam kaedah pembelajaran Bahasa Inggeris.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

PEMANTAPAN PENYAMPAIAN PERKHIDMATAN AWAM

153. Dalam aspek pentadbiran jentera-jentera kerajaan, Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri (SUK) sentiasa berusaha untuk melaksanakan pemantapan sistem penyampaian perkhidmatan awam negeri. Kerjasama giat antara agensi-agensi negeri dan persekutuan sentiasa diutamakan.

154. Kerajaan Negeri juga berusaha memantapkan agensi yang bertanggungjawab dengan penguatkuasaan melalui beberapa pendekatan seperti pewujudan *Flying Squad* bagi memantau aduan awam diambil tindakan. Di SUK sendiri, *Flying Squad* ini diselaraskan oleh Unit Pengurusan Korporat dan Integriti. Modus operandi *Flying Squad* adalah rondaan serta pemantauan dalam skop tugas tertentu bagi mengenal pasti sebarang permasalahan yang berpotensi menjadi aduan dan perlu diambil tindakan segera.

155. Selain itu, dalam memenuhi hasrat rakyat yang inginkan penyampaian perkhidmatan yang pantas, satu *platform* media sosial seperti *whatsapp application* juga digunakan dalam mewujudkan kumpulan-kumpulan tertentu bagi menangani aduan rakyat seperti 'Kumpulan *whatsapp* Group Kerja MPKK Perlis' dan sebagainya.

156. Dalam usaha meningkatkan produktiviti dan kecekapan perkhidmatan awam, pembangunan kompetensi para penjawat awam menjadi salah satu teras dalam memastikan jentera pentadbiran Kerajaan Negeri berjalan lancar. Sehubungan itu, pelbagai latihan, kursus dan program pembangunan modal insan telah dirancang ke arah pembentukan budaya kerja berprestasi tinggi dan bersinergi.

157. Di samping itu, pusingan kerja akan dilaksanakan bagi memberi peluang kepada penjawat awam mendapat pendedahan luas dalam bidang kerjaya masing-masing. Pentadbiran negeri juga sentiasa melaksanakan kajian-kajian perjawatan dan penstrukturan organisasi selain membuat auditan dan naziran perjawatan.

158. Selaras dengan perkembangan teknologi, pentadbiran SUK akan mewujudkan Jawatankuasa Khas Kerajaan Elektronik bagi mengenalpasti inisiatif baharu dalam memodenkan pentadbiran Kerajaan Negeri. Ia tercetus hasil daripada beberapa program lawatan kerja termasuk lawatan *Benchmarking Study On Digital Government* yang ditaja oleh MPC ke negara Georgia baru-baru ini. Dengan adanya jawatankuasa elektronik kerajaan, beberapa inisiatif baharu akan dikaji kesesuaiannya untuk diterima pakai oleh jentera

pentadbiran. Antara perkara yang dikaji adalah pemakaian atau penggunaan *blockchain* dalam perkhidmatan kerajaan.

159. Kerajaan Negeri juga memperkukuhkan kerjasama dengan pihak Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM) dalam komitmen memerangi jenayah rasuah. Pelancaran Pelan Anti Rasuah Nasional (NACP) di peringkat nasional turut membabitkan hasrat Kerajaan Negeri untuk mewujudkan Pelan Anti Rasuah Peringkat Negeri berpandukan NACP menjelang tahun 2020. Ke arah pembentukan Pelan Anti Rasuah ini, beberapa langkah dan usaha telah dan sedang dijalankan menerusi taklimat dan bengkel pembentukan Pengurusan Risiko Rasuah (CRM) melibatkan kesemua Jabatan / Agensi Negeri telah diadakan. Melalui CRM ini dapat dikenal pasti risiko-risiko ke arah rasuah dalam setiap jentera Kerajaan Negeri dan usaha-usaha yang dikenal pasti mampu mengurangkan risiko-risiko tersebut.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

MENGHARGAI PENJAWAT AWAM

160. Perkhidmatan Awam adalah komponen yang sangat penting di dalam melaksanakan dasar, program, projek dan aktiviti yang telah dirancang dan dipersetujui oleh Kerajaan.

Kerajaan Negeri sedar bahawa hanya dengan wujudnya institusi awam yang kukuh, cekap dan berkesan akan membolehkan segala perancangan dapat dilaksanakan dengan jayanya. Kerana itu, Perkhidmatan Awam adalah juga pemegang taruh penting di dalam mana-mana Kerajaan dan dasar yang dilaksanakannya.

161. Institusi Perkhidmatan Awam dan penjawat awam bukannya musuh, tetapi rakan dan pemegang taruh di mana kebajikan mereka harus dibela dan dijaga, bukannya diperaga dan dicela.

162. Kerajaan Negeri sangat prihatin dengan kos sara hidup yang kian meningkat. Lanjutan dari pekeliling baharu mengenai Kadar Bantuan Sara Hidup (COLA) kepada kumpulan pelaksana, Kerajaan Negeri mengambil perkara ini sebagai satu perkara positif yang perlu dilaksanakan. Maka tambahan sebanyak **50 ringgit** sebulan **elaun COLA** bagi kumpulan pelaksana akan diberikan mulai Januari 2020 dengan implikasi kewangan tambahan sebanyak **637 ribu ringgit**.

163. Sebagai tanda penghargaan dan terima kasih terhadap komitmen serta dedikasi yang diberikan penjawat awam negeri Perlis, Kerajaan Negeri meluluskan pembayaran Bantuan Khas Kewangan sebanyak **600 ringgit** kepada penjawat awam dari

Gred 1 hingga 54. Manakala, golongan pesara Kerajaan Negeri pula akan menerima bayaran sebanyak **300 ringgit** atas jasa-jasa yang disumbangkan mereka. Selain itu, golongan pesara yang dilantik semula oleh Kerajaan Negeri secara *Contract For Service* (CFS) akan menerima **350 ringgit** sebagai tambahan ke atas 250 ringgit yang dibayar oleh Kerajaan Pusat.

164. Bantuan Khas Kewangan ini juga akan turut dinikmati oleh kakitangan *Contract For Service* negeri. Anggaran implikasi kewangan bagi pembayaran ini adalah hampir **698 ribu ringgit**. Pembayaran bantuan khas ini akan dibuat pada 18 Disember ini.

165. Kerajaan Negeri yakin dengan pemberian ini, perkhidmatan awam akan dapat terus diperkukuhkan dengan nilai integriti dan akauntabiliti terutamanya dalam memberi perkhidmatan yang cepat, tepat dan efisien.

PENUTUP

Yang Berhormat Dato' Speaker,

166. Kerajaan Negeri percaya dengan keterlibatan semua pihak, Bajet 2020 ini akan dapat direalisasikan demi pembangunan dan kesejahteraan rakyat di negeri ini. Ianya

pasti akan didokong dengan amalan perbelanjaan berhemah, tadbir urus yang lebih baik dan perolehan yang lebih telus agar segala yang dirancang dapat memberi kebaikan dan manfaat kepada rakyat dengan penuh berintegriti.

167. Akhir sekali, sebagai mengakhiri pembentangan Bajet 2020 Kerajaan Negeri, terimalah 2 rangkap pantun:

Indah Sungguh Bukit Kayangan,
Indah Lagi Bukit Kubu,
Walau diduga pelbagai halangan,
Perlis tetap melangkah maju.

Perlis makmur kurniaan Tuhan,
Rakyatnya jujur lagi budiman,
Keperluan rakyat kita utamakan,
Menjana kemakmuran, membina kesejahteraan.

Yang Berhormat Dato' Speaker,

Demikianlah pembentangan Bajet 2020, saya mohon mencadangkan.

Sekian, Terima Kasih.